

U S T A W A

z dnia

o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, 1540, 1552, 1629, 1669 i 1693) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20:

a) w ust. 1c:

– uchyla się pkt 1,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych i ich sprzedaż nie odbywa się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze, z wyłączeniem uboju zwierząt rzeźnych i obróbki poubojowej tych zwierząt, w tym również rozbioru, podziału i klasyfikacji mięsa, przemiału zbóż, wyłoczenia oleju lub soku oraz sprzedaży podczas wystaw, festynów, targów i kiermaszy;”,

– uchyla się pkt 3,

b) uchyla się ust. 1ea;

2) w art. 21 w ust. 1 pkt 71a otrzymuje brzmienie:

„71a) przychody, o których mowa w art. 20 ust. 1c, do kwoty 40 000 zł rocznie;”.

Art. 2. W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2018 r. poz. 1541 i 1669) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 3 pkt 29b otrzymuje brzmienie:

„29b) rolniczy handel detaliczny – handel detaliczny w rozumieniu art. 3 ust. 7 rozporządzenia nr 178/2002, polegający na produkcji żywności pochodzącej

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym i zbywaniu takiej żywności:

- a) konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art. 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002, lub
- b) do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego;”;

2) w art. 44a:

- a) w ust. 1 uchyla się pkt 4 i 5,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego:

- 1) do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego odbywa się, jeżeli zakłady te są zlokalizowane na obszarze województwa, w którym ma miejsce prowadzenie produkcji tej żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego lub na obszarach powiatów lub miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, sąsiadujących z tym województwem;
- 2) jest dokumentowane w sposób umożliwiający określenie ilości zbywanej żywności;
- 3) nie może być dokonywane z udziałem pośrednika, z wyjątkiem zbywania takiej żywności podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji żywności, jeżeli pośrednik zbywa konsumentom finalnym żywność:
 - a) wyprodukowaną przez tego pośrednika w ramach rolniczego handlu detalicznego,
 - b) wyprodukowaną przez inny podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny na obszarze powiatu, w którym pośrednik ten prowadzi produkcję żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego, lub na obszarze powiatu sąsiadującego z tym powiatem.”,

c) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W miejscu zbywania żywności konsumentowi finalnemu przez podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny, w tym przez pośrednika, o którym mowa w ust. 1a pkt 3, umieszcza się w sposób czytelny i widoczny dla konsumenta:”

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób oznakowania miejsca zbywania żywności konsumentowi finalnemu przez podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny, w tym przez pośrednika, mając na względzie zapewnienie informacji o żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego i podmiotach prowadzących ten handel oraz ochronę zdrowia publicznego.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel wydania ustawy

Podstawowym celem projektowanej ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji jest dopasowanie istniejących rozwiązań z zakresu prawa podatkowego i prawa żywnościowego do potrzeb podmiotów prowadzących produkcję żywności na małą skalę i jej zbywanie w krótkich łańcuchach dystrybucji, w tym w szczególności w ramach rolniczego handlu detalicznego.

II. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

1) Przepisy z zakresu prawa podatkowego

W aktualnym stanie prawnym przepisy określone w art. 20 ust. 1 c pkt 1 i pkt 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, 1540, 1552, 1629, 1669 i 1693) utrudniają możliwość skorzystania ze zwolnienia z podatku od przychodów ze sprzedaży na rzecz osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub na rzecz osób fizycznych na potrzeby prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej, w szczególności przy sprzedaży poza miejscami, w których produkty te zostały wytworzone oraz przeznaczonych do handlu.

2) Przepisy z zakresu prawa żywnościowego

Aktualnie w ramach rolniczego handlu detalicznego, z punktu widzenia wymagań dotyczących bezpieczeństwa żywności, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2018 r. poz. 1541 i 1669) zbywanie wytworzonych środków spożywczych jest możliwe wyłącznie konsumentom końcowym (art. 3 ust. 3 pkt 29b i art. 44a).

Taki stan rzeczy budzi wątpliwości organizacji społecznych, w szczególności: Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi EKOLAND, Fundacji Wspierania Rozwoju Kultury i Społeczeństwa Obywatelskiego QLT, Międzynarodowej Koalicji dla Ochrony Polskiej Wsi – ICPPC oraz Stowarzyszenia Polska Wolna od GMO, które domagają się dopuszczenia zbywania żywności wyprodukowanej w ramach rolniczego handlu detalicznego na rzecz podmiotów, takich

jak sklepy, restauracje, stołówki i inne placówki o podobnej charakterystyce. Dyskusja na ten temat jest prowadzona, m.in. na forum Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie należy podkreślić, że w aktualnym stanie prawnym prowadzenie dostaw żywności do zakładów prowadzących handel detaliczny bezpośrednio zaopatrujących konsumentów końcowych, takich jak ww. sklepy, restauracje, stołówki itp. przez rolników lub inne podmioty prowadzące produkcję żywności na małą skalę jest możliwe w ramach następujących form działalności: dostawy bezpośrednio środków spożywczych pochodzenia niezwierzęcego, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 10 oraz art. 68 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia i rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie dostaw bezpośrednich środków spożywczych (Dz. U. poz. 774), sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego, o której mowa w art. 5 pkt 4 oraz art. 12 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2017 r. poz. 242, z późn. zm.) i rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej (Dz. U. poz. 1703) oraz działalność marginalna, lokalna i ograniczona, o której mowa w art. 13 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (Dz. U. poz. 451).

III. Różnica między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

1) Przepisy z zakresu prawa podatkowego

Proponowane zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych mają na celu umożliwienie korzystania ze zwolnienia podatkowego, określonego w art. 21 ust. 1 pkt 71a oraz możliwości opodatkowania 2% ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych przychodów ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, określonych w art. 20 ust. 1c tej ustawy uzyskiwanych przez producentów rolnych niezależnie od tego w jaki sposób i komu dokonują sprzedaży ww. przetworzonych produktów. Oznacza, to że z ww. rozwiązań podatkowych mogłyby przykładowo korzystać podmioty prowadzące

rolniczy handel detaliczny oraz podmioty prowadzące działalność marginalną, lokalną i ograniczoną.

Mając powyższe na względzie, proponuje się w art. 20 ust. 1 c uchylenie pkt 1, który wyłączał możliwość skorzystania ze zwolnienia określonego w art. 21 ust. 1 pkt 71a oraz możliwości opodatkowania 2% ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych w przypadku sprzedaży na rzecz osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub na rzecz osób fizycznych na potrzeby prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej oraz pkt 3, który ograniczał możliwość prowadzenia sprzedaży wyłącznie do miejsc, w których produkty te zostały wytworzone oraz przeznaczonych do prowadzenia handlu.

Mając na względzie rezygnację z ograniczania podmiotów, na rzecz których może być dokonywana sprzedaż, z której przychody mogą być zaliczane do przychodów z innych źródeł, proponuje się zmianę brzmienia w art. 20 ust. 1 c pkt 2 mającą na celu odejście w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych do odwołań do rolniczego handlu detalicznego.

Uwzględniając uchylenie w ust. 1 c pkt 1 i 3, niezbędne jest uchylenie również ust. 1ea, który dopuszczał w ramach rolniczego handlu detalicznego sprzedaż na rzecz osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub na rzecz osób fizycznych na potrzeby prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej, do wysokości ilości żywności określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44a ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 149 i 60).

Mając na względzie dotychczasowe doświadczenia związane ze stosowaniem zwolnienia określonego w art. 21 ust. 1 pkt 71 a w projekcie ustawy proponuje się odejście od ograniczania wielkości sprzedaży do ilości, która może być zbywana w ramach rolniczego handlu detalicznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Ponadto w związku ze znacznym wzrostem kosztów uzyskania przychodów ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych proponuje się podwyższenie kwoty przychodów zwolnionych z podatku dochodowego od osób fizycznych do 40 tys. zł.

Jednocześnie zasadne jest przy konstruowaniu zwolnienia podatkowego w formie pomocy *de minimis*, której wysokość jest ograniczona przepisami UE, odstąpienie od innych dodatkowych ograniczeń.

2) Przepisy z zakresu prawa żywnościowego

Jak wskazano powyżej w pkt II. 2., obecnie w ramach rolniczego handlu detalicznego, z punktu widzenia wymagań dotyczących bezpieczeństwa żywności zbywanie wytworzonych środków spożywczych jest możliwe wyłącznie konsumentom końcowym.

Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji dopuszcza możliwość zbywania żywności wyprodukowanej w ramach rolniczego handlu detalicznego na rzecz podmiotów, takich jak: sklepy, restauracje, stołówki i inne placówki o podobnej charakterystyce.

Należy przy tym zaznaczyć, że definicja handlu detalicznego została określona w art. 3 ust. 7 rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463). Zgodnie z ww. definicją handel detaliczny oznacza obsługę lub przetwarzanie żywności i jej przechowywanie w punkcie sprzedaży lub w punkcie dostaw dla konsumenta finalnego. Określenie to obejmuje terminale dystrybucyjne, działalność cateringową, stołówki zakładowe, catering instytucjonalny, restauracje i podobne działania związane z usługami żywnościowymi, sklepy, centra dystrybucji w supermarketach i hurtownie.

Zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi wykonania niektórych przepisów rozporządzenia (WE) nr 853/2004 dotyczącego higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego” opracowanymi przez Komisję Europejską¹⁾ tę definicję obejmującą działalność hurtową uznano jednak za zbyt szeroką dla celów higieny żywności. W kontekście higieny żywności handel detaliczny powinien w zasadzie mieć bardziej

¹⁾ Dokument zamieszczony na stronie internetowej Komisji Europejskiej pod adresem: https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/biosafety_fh_legis_guidance_reg-2004-853_pl.pdf, str. 9 (dostęp na 11.09.2018 r.).

ograniczone znaczenie, tj. oznaczać: „działalność obejmującą bezpośrednią sprzedaż lub dostawę żywności pochodzenia zwierzęcego konsumentowi końcowemu”. Oznacza to w praktyce, że:

- 1) rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319) jest wystarczające w przypadku działalności związanej z bezpośrednią sprzedażą lub dostawą żywności pochodzenia zwierzęcego konsumentowi końcowemu,
- 2) w przypadku działalności hurtowej (np. zakładów zajmujących się sprzedażą hurtową lub detaliczną, które prowadzą działalność mającą na celu dostawy żywności pochodzenia zwierzęcego do innego zakładu) wyjątkiem od stosowania rozporządzenia (WE) nr 853/2004 są:
 - a) zakłady, których działalność hurtowa polega wyłącznie na składowaniu i transporcie; w takim przypadku stosuje się wymogi rozporządzenia (WE) nr 852/2004 oraz wymogi dotyczące temperatury ustanowione w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004,
 - b) przypadki, w których dostawa, zgodnie z prawem krajowym, jest marginalną, lokalną i ograniczoną działalnością zakładu detalicznego, który głównie zajmuje się zaopatrzeniem konsumenta końcowego; w takim przypadku zastosowanie ma tylko rozporządzenie (WE) nr 852/2004.

Reasumując, prawodawca unijny przewidział możliwość zastosowania ww. wyłączenia od obowiązywania przepisów rozporządzenia (WE) nr 853/2004 (art. 1 ust. 5 lit. b pkt ii), w szczególności w przypadku, gdy podmiot działający na rynku spożywczym zamierza prowadzić dostawy żywności pochodzenia zwierzęcego z zakładu detalicznego wyłącznie do innych zakładów detalicznych w ramach tzw. działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej ustanowionej zgodnie z prawem krajowym.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w tym zakresie aktami prawnymi określającymi, co należy rozumieć pod pojęciem działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, o której mowa w art. 1 ust. 5 lit. b pkt ii rozporządzenia (WE) nr 853/2004 (dostawy żywności pochodzenia zwierzęcego z zakładu detalicznego realizowane wyłącznie do innych zakładów detalicznych), regulują aktualnie na poziomie krajowym przepisy art. 13 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach

pochodzenia zwierzęcego oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, które podlegało procedurze notyfikacji, o której mowa powyżej.

Rozwiązania wprowadzane projektowaną ustawą mają m.in. na celu przyjęcie analogicznych rozwiązań dla rolniczego handlu detalicznego. Dzięki wprowadzanym rozwiązaniom zakłady prowadzące rolniczy handel detaliczny produktami pochodzenia zwierzęcego prowadzące sprzedaż podmiotom innym niż konsumenci finalni nie będą podlegać zatwierdzeniu, o którym mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 853/2004.

W związku z powyższym w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia proponuje się wprowadzenie następujących zmian:

- 1) w art. 3 ust. 3 pkt 29b (art. 2 pkt 1 projektu ustawy) proponuje się zmianę polegającą w szczególności na umożliwieniu zbywania żywności wyprodukowanej w ramach rolniczego handlu detalicznego na rzecz zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, w tym sklepów, restauracji, stołówek i innych placówek o podobnej charakterystyce;
- 2) w art. 44a ust. 1a (art. 2 pkt 2 lit. b projektu ustawy) proponuje się:
 - a) wskazanie na jakim obszarze mogą być zlokalizowane zakłady prowadzące handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, którym możliwe jest zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego. W tym zakresie przyjęto rozwiązanie analogiczne do obowiązującego w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej. Dzięki wprowadzanym rozwiązaniom żywność wyprodukowaną w ramach rolniczego handlu detalicznego będzie można zbywać m.in. sklepom i restauracjom zlokalizowanym na obszarze tego samego województwa, w którym ma miejsce prowadzenie produkcji tej żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego lub zlokalizowanym na obszarach powiatów lub miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, sąsiadujących z tym województwem,

- b) doprecyzowanie, że dokumentowaniu w sposób umożliwiający określenie ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego podlega jedynie jej zbywanie a nie produkcja,
 - c) doprecyzowanie przepisów dotyczących pośrednika poprzez wskazanie, że udział pośrednika jest, pod pewnymi wyjątkami, możliwy w procesie zbywania żywności konsumentom finalnym, a nie jej produkcji. Takie rozwiązanie umożliwi wykorzystanie przez podmioty prowadzące rolniczy handel detaliczny w procesie produkcji żywności tzw. „inkubatorów przetwórstwa lokalnego (inkubatorów kuchennych)” np. do zlecenia usług przetwarzania żywności zgodnie ze wskazaną przez nie recepturą, o ile nie dysponują one odpowiednią infrastrukturą umożliwiającą takie działanie;
- 3) w art. 44a ust. 2 proponuje się doprecyzowanie, że obowiązek odpowiedniego oznakowania miejsca zbywania żywności konsumentowi finalnemu w ramach rolniczego handlu detalicznego dotyczy wyłącznie podmiotów prowadzących taki handel lub dozwolonego pośrednika. W wyniku wprowadzanej zmiany takie oznakowanie nie będzie wymagane np. w sklepie lub restauracji, które zbywają żywność nabytą od podmiotów prowadzących rolniczy handel detaliczny;
- 4) w art. 44a ust. 1 (art. 2 pkt 2 lit. a projektu ustawy) proponuje się uchylenie pkt 4 i 5 ponieważ kwestie te uregulowane zostaną w art. 44a ust. 1a;
- 5) w art. 44a ust. 4 proponuje się zmianę brzmienia delegacji dla ministra właściwego do spraw rolnictwa poprzez jej doprecyzowanie zgodnie z proponowanym brzmieniem w art. 44a ust. 2. W rozporządzeniu wskazywany będzie sposób oznakowania miejsca zbywania żywności konsumentowi finalnemu przez podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny, w tym przez pośrednika.

IV. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Wejście w życie projektowanej ustawy umożliwi podmiotom objętym zakresem regulacji:

- uproszczenie warunków uzyskania zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych,
- skorzystanie z preferencji podatkowych przewidzianych dla tego typu działalności,
- uzyskiwanie dodatkowego dochodu ze sprzedaży przetworzonych produktów pochodzących w własnej uprawy lub chowu.

Dodatkowo wejście w życie projektowanej ustawy ułatwi konsumentom dostęp do żywności wyprodukowanej w ramach rolniczego handlu detalicznego poprzez możliwość jej zakupu w zakładzie prowadzącym handel detaliczny, w tym w sklepie czy w restauracji.

Szacuje się, że zwolnienie z podatku dochodowego sprzedaży przerobionych przez rolnika produktów z własnej uprawy, hodowli lub chowu zmniejszy wpływy do budżetu państwa w kwocie 38 mln zł, przy założeniu, że 5 tys. gospodarstw rolnych będzie przetwarzało produkty rolne i każde gospodarstwo rolne dokona sprzedaży tych produktów w kwocie 40 tys. zł oraz uwzględniając, że powyższe przychody w przypadku braku zwolnienia opodatkowane byłyby zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 19%. Liczbę gospodarstw rolnych korzystających z projektowanego zwolnienia ustalono uwzględniając liczbę gospodarstw rolnych, liczbę gospodarstw rolnych prowadzących obecnie przetwórstwo oraz liczbę gospodarstw zainteresowanych podjęciem działalności w tym zakresie.

Przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, opodatkowane według 2% stawki, w 2016 r. uzyskało 104 podatników. Uwzględniając powyższe skutki budżetowe z tytułu podwyższenia kwoty wolnej od podatku, szacuje się na poziomie ok. 42 tys. zł.

V. Wskazanie źródeł finansowania, jeżeli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Projektowana ustawa nie będzie wiązała się z koniecznością zwiększenia środków budżetowych określonych w corocznych ustawach budżetowych.

VI. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Podstawowym aktem wykonawczym do projektowanej ustawy będzie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania, które zostanie wydane na podstawie upoważnienia o charakterze obligatoryjnym zawartego w art. 44a ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

W przedmiotowym rozporządzeniu zostanie określona maksymalna ilość żywności, którą będzie można zbywać w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, a także zakres i sposób dokumentowania tej ilości. Przedmiotowe rozporządzenie zostanie wydane na podstawie ww. upoważnienia przez ministra właściwego do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem zdrowia, z uwzględnieniem zarówno potrzeb konsumentów, jak i rodzaju zbywanej żywności, a także ochrony zdrowia publicznego, w tym zapewnienia bezpieczeństwa tej żywności.

VII. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców

Projektowana ustawa będzie pozytywnie oddziaływać na rolników, umożliwiając im uzyskiwanie dodatkowego dochodu ze sprzedaży produktów rolnych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy, a także na podmioty obecnie prowadzące rolniczy handel detaliczny gdyż umożliwi im korzystanie z nowych kanałów dystrybucji poprzez lokalne zakłady prowadzące handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego, w tym sklepy i restauracje.

VIII. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej oraz informacja o przedstawieniu projektu właściwym organom i instytucjom UE

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

IX. Wejście w życie

W art. 3 projektu ustawy przewidziano przepis końcowy wskazujący termin wejścia w życie projektowanej ustawy – ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji</p> <p>Ministerstwo wiodące: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Finansów Ministerstwo Zdrowia</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p>	<p>Data sporządzenia 1 sierpnia 2018 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Kwestie podatkowe:

Stworzenie zachęt podatkowych w celu zwiększenia liczby producentów rolnych uzyskujących dodatkowe przychody z przetwarzania sposobem domowych produktów rolnych.

Prawo żywnościowe:

Aktualnie w ramach rolniczego handlu detalicznego, punktu widzenia wymagań dotyczących bezpieczeństwa żywności, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 1541 i 1669) zbywanie wytworzonych środków spożywczych jest możliwe wyłącznie konsumentom końcowym (art. 3 ust. 3 pkt 29b i art. 44a). Taki stan rzeczy budzi wątpliwości strony społecznej, a w szczególności: Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi EKOLAND, Fundacji Wspierania Rozwoju Kultury i Społeczeństwa Obywatelskiego QLT, Międzynarodowej Koalicji dla Ochrony Polskiej Wsi – ICPPC oraz Stowarzyszenia Polska Wolna od GMO, która domaga się dopuszczenia zbywania żywności wyprodukowanej w ramach rolniczego handlu detalicznego na rzecz podmiotów, takich jak: sklepy, restauracje, stołówki i inne placówki o podobnej charakterystyce. Dyskusja na ten temat jest prowadzona, m.in. na forum Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. W ostatnim czasie dyskusja dotycząca umożliwienia zbywania żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego do ww. zakładów zaczęła się ponownie aktywizować w przestrzeni medialnej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Kwestie podatkowe:

- 1) umożliwienie korzystania ze zwolnienia podatkowego, określonego w art. 21 ust. 1 pkt 71a oraz możliwości opodatkowania 2% ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych przychodów ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, określonych w art. 20 ust. 1c tej ustawy uzyskiwanych przez producentów rolnych niezależnie od tego w jaki sposób i komu dokonują sprzedaży ww. przetworzonych produktów;
- 2) odejście od ograniczania wielkości sprzedaży do ilości, która może być zbywana w ramach rolniczego handlu detalicznego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia;
- 3) podwyższenie kwoty przychodów zwolnionych z podatku dochodowego od osób fizycznych do 40 tys. zł.

Prawo żywnościowe:

Proponuje się dopuszczenie możliwości zbywania żywności wytworzonej w ramach rolniczego handlu detalicznego na rzecz zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego zlokalizowanych na ograniczonym obszarze, w tym sklepów, restauracji, stołówek i innych placówek o podobnej charakterystyce.

W tym celu konieczna jest nowelizacja ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, z uwagi na fakt, że aktualnie zgodnie z definicją rolniczego handlu detalicznego określoną w art. 3 ust. 3 pkt 29b tej ustawy rolniczy handel detaliczny polega na zbywaniu żywności konsumentowi finalnemu.

Dzięki wprowadzonym rozwiązaniom zakłady prowadzące rolniczy handel detaliczny produktami pochodzenia zwierzęcego realizujące sprzedaż podmiotom innym niż konsumenci finalni nie będą podlegać zatwierdzeniu, o którym mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 853/2004. Do takich zakładów, analogicznie jak do działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, będą mieć przy tym zastosowanie, w szczególności przepisy rozporządzenia (WE) nr 852/2004 i przepisy wydane w trybie tego rozporządzenia. Różnica pomiędzy działalnością marginalną, lokalną i ograniczoną, jeżeli chodzi o krajowe wymagania higieniczne, będzie natomiast polegać na tym, że do podmiotów zamierzających prowadzić działalność w zakresie rolniczego handlu detalicznego produktami pochodzenia zwierzęcego i żywnością zawierającą jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego (żywnością złożoną) nie będą miały zastosowania przepisy art. 19 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego dotyczące projektu technologicznego zakładu.

Oczekuje się, że dzięki wprowadzanym rozwiązaniom spełnione zostaną postulaty strony społecznej, a podmioty prowadzące rolniczy handel dystrybucji otrzymają możliwość korzystania z nowego kanału dystrybucji wytworzonej żywności i dotarcia do większej grupy konsumentów poprzez zakłady prowadzące handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego zlokalizowane na obszarze tego samego województwa, w którym ma miejsce prowadzenie produkcji tej żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego lub zlokalizowane na obszarach powiatów lub miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, sąsiadujących z tym województwem.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kwestie podatkowe:

W Szwecji, Danii, na Litwie i w Estonii nie ma szczególnych rozwiązań dotyczących zwolnienia z podatku dochodowego dochodów uzyskiwanych przez producentów rolnych ze sprzedaży przerobionych produktów z własnej uprawy, hodowli lub chowu.

Na Węgrzech w przepisach dotyczących podatku dochodowego istnieją szczególne przepisy dotyczące małych producentów, których dochody do wysokości 600 000 HUF (ok. 8250 zł) są zwolnione z podatku dochodowego.

W Austrii w pewnych przypadkach przerób i sprzedaż produktów z własnej uprawy, hodowli lub chowu jest zaliczana do produkcji rolnej, pod warunkiem że jest ekonomicznie mniej ważna niż prowadzona w gospodarstwie „prawdziwa” działalność rolnicza. Dochody z działalności rolniczej podlegają opodatkowaniu podatkiem ryczałtowym, który nie ma zastosowania do działalności pozarolniczej.

Prawo żywnościowe:

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi skierowało do państw członkowskich UE prośbę o przekazania odpowiednich informacji czy państwa te wprowadziły w prawie krajowym w zakresie bezpieczeństwa żywności wymagania mające zastosowanie do rolników lub innych podmiotów produkujących żywność (nieprzetworzoną lub przetworzoną) w oparciu o własny surowiec lub wyłącznie z własnych surowców i wprowadzających ją na rynek dwóm rodzajom odbiorców: bezpośrednio konsumentom końcowym i jednocześnie w formie dostaw zakładom prowadzącym handel detaliczny (takim jak, np. sklepy spożywcze, restauracje, stołówki). Prośba o informacje dotyczyła wymagań krajowych mających charakter dostosowań lub odstępstw od wymogów Unii Europejskiej określonych w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z dnia 29 kwietnia 2004 r. nr 852/2004 w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319) i nr 853/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.), jednakże z wyjątkiem wymagań wdrożonych w odniesieniu do dostaw bezpośrednich, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. c oraz ust. 3 ww. rozporządzenia (WE) nr 852/2004 i w art. 1 ust. 3 lit. c-e i ust. 4 ww. rozporządzenia (WE) nr 853/2004, czy też działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, o której mowa w art. 1 ust. 5 lit. b ii) ww. rozporządzenia (WE) nr 853/2004.

Odpowiedzi udzieliły następujące państwa członkowskie UE: Czechy, Estonia, Węgry, Szwecja, Bułgaria, Grecja, a także Niemcy i Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Estonia i Szwecja poinformowały, że nie wdrożyły przepisów krajowych, które spełniałyby kryteria postawione w zadanym pytaniu.

W Niemczech działalność rolników w przedmiotowym zakresie prowadzona jest w ramach ogólnego zastosowania rozporządzeń nr 852/2004 oraz nr 853/2004. Rolnicy mają w ramach elastyczności obu ww. rozporządzeń możliwość, jako rolnicy i zarazem prowadzący sprzedaż bezpośrednią, wprowadzania swoich produktów bądź surowców na rynek, zarówno bezpośrednio konsumentom końcowym, jak i w formie dostaw do zakładów zajmujących się handlem detalicznym żywnością. Przepisy higieniczne w ramach prawa unijnego umożliwiają tego rodzaju bliską konsumentowi działalność rolników. W Niemczech sprzedaż żywności pochodzenia zwierzęcego przez zakład prowadzący handel detaliczny do innych zakładów prowadzących handel detaliczny jest uznawana za działalność marginalną, lokalną i ograniczoną.

W Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej wdrożono przepisy analogiczne do przepisów wdrożonych w polskim porządku prawnym w zakresie sprzedaży bezpośredniej produktów pochodzenia zwierzęcego w odniesieniu do małych ilości mięsa z drobiu i zajęczaków i surowego mleka.

Czechy przesłały informacje o niedawno notyfikowanych Komisji Europejskiej i innym państwom członkowskim UE i przyjętych przepisach krajowych dotyczących działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (rozporządzenie zmieniające rozporządzenie nr zbioru 128/2009 o dostosowaniu wymagań weterynaryjnych i higienicznych dla niektórych przedsiębiorstw sektora spożywczego przetwarzających produkty pochodzenia zwierzęcego, zmienione rozporządzeniem nr zbioru 191/2013; nr notyfikacji 2017/425/CZ w systemie TRIS: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/pl/>).

Bułgaria przesłała informację o wdrożonych przepisach krajowych dotyczących dostaw bezpośrednich niewielkich ilości surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego (rozporządzenie nr 26 z 14 października 2010 r. w sprawie specyficznych wymagań dotyczących bezpośrednich dostaw niewielkich ilości surowców i artykułów spożywczych pochodzenia zwierzęcego, wydane przez Ministerstwo Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego i opublikowane w Dzienniku Ustaw nr 84 z 26.10.2010 r.).

Natomiast Grecja przekazała informacje na temat ustawy nr 4497 pt. „Prowadzenie działalności handlowej na otwartej przestrzeni, uaktualnienie przepisów o izbach samorządu zawodowego oraz niektórych innych przepisów”, opublikowanej w Oficjalnym Dzienniku Urzędowym Republiki Greckiej z dnia 13.11.2017 r., tom II, poz. 171.

Węgry zaś przekazały link do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich nr 52/2010. (IV. 30.) o warunkach produkcji, wytwarzania i sprzedaży żywności przez drobnych producentów rolnych.

Z analizy informacji i przepisów prawa przekazanych przez ww. państwa członkowskie UE wynika, że w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa żywności państwa te, jeżeli chodzi o możliwość prowadzenia przez rolników produkcji żywności w oparciu o własny surowiec i sprzedaży jej dwóm rodzajom odbiorców: bezpośrednio konsumentom końcowym i jednocześnie w formie dostaw zakładom prowadzącym handel detaliczny, co do zasady, w analogiczny bądź podobny sposób jak Polska, wdrożyły przepisy krajowe umożliwiające sprzedaż żywności wyprodukowanej przez rolników w gospodarstwach rolnych, tj. wdrożyły przede wszystkim przepisy dotyczące sprzedaży/dostaw bezpośrednich i działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej.

W nieco odmienny sposób przepisy te zostały wdrożone na Węgrzech, gdyż w tym przypadku zawarto w jednym akcie prawnym wymogi dotyczące zarówno handlu detalicznego, jak i sprzedaży/dostaw bezpośrednich, które w polskim porządku prawnym są przydzielone kompetencyjnie Ministrowi Zdrowia albo Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Biorąc pod uwagę przesłanki określone w przepisach węgierskich, np. ograniczony obszar wprowadzania żywności na rynek, ograniczoną ilość wprowadzanych środków spożywczych na rynek, a także warunek spełniania w odniesieniu do niektórych form działalności podstawowych przepisów unijnych z zakresu higieny żywności, można stwierdzić, że przepisy te w pewnym zakresie odpowiadają polskim przepisom dotyczącym sprzedaży/dostaw bezpośrednich oraz działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty prowadzące rolniczy handel detaliczny	1) 1775 zakładów (stan na 17 maja 2018 r.); 2) 313 zakładów (stan na 31 grudnia 2017 r.)	1) Główny Inspektorat Weterynarii (https://pasze.wetgiw.gov.pl/spi/demo/index.php); 2) Główny Inspektorat Sanitarny	Umożliwienie korzystania z nowych kanałów dystrybucji przez lokalne zakłady prowadzące handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego, w tym sklepy i restauracje.
Rolnicy	1 387 936 gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych	GUS – „Rocznik statystyczny rolnictwa 2017”	Możliwość zarejestrowania rolniczego handlu detalicznego z możliwością wykorzystania nowych kanałów dystrybucji. Możliwość uzyskiwania dodatkowego dochodu ze sprzedaży produktów rolnych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy.
Inspekcja Weterynaryjna	322 organy	Przepisy o Inspekcji Weterynaryjnej	Nadzór nad rolniczym handlem detalicznym produktami pochodzenia zwierzęcego i żywnością złożoną korzystającym z nowych kanałów dystrybucji (bezpieczeństwo żywności).
Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	17 organów	przepisy ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych	Nadzór nad rolniczym handlem detalicznym korzystającym z nowych kanałów dystrybucji (jakość handlowa).
Państwowa Inspekcja Sanitarna	335 organów	Główny Inspektorat Sanitarny	Nadzór nad rolniczym handlem detalicznym żywnością pochodzenia niezwierzęcego korzystającym z nowych kanałów dystrybucji (bezpieczeństwo żywności).
Konsumenci żywności w Polsce	ludność ogółem: 38 433 tys. osób	GUS – „Rocznik statystyczny rolnictwa 2017”	Ułatwienie dostępu do żywności wyprodukowanej w ramach rolniczego handlu detalicznego poprzez możliwość jej zakupu w zakładzie prowadzącym handel detaliczny, w tym w sklepie czy w restauracji.
Jednostki samorządu terytorialnego			Brak wzrostu dochodów z podatku dochodowego od osób

pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-380
budżet państwa	0	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-380
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	<p>Projektowana zmiana nie będzie wiązała się z koniecznością zwiększenia środków budżetowych określonych w corocznych ustawach budżetowych:</p> <p>1) w części 85 – budżety wojewodów - z przeznaczeniem na zwiększenie limitu na wynagrodzenia i wydatki bieżące w powiatowych i wojewódzkich inspektoratach weterynarii oraz</p> <p>2) w części 32 – rolnictwo – z przeznaczeniem na zwiększenie limitu na wynagrodzenia i wydatki bieżące w Głównym Inspektoracie Weterynarii.</p>
---------------------	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Szacuje się, że zwolnienie z podatku dochodowego sprzedaży przerobionych przez rolnika produktów z własnej uprawy, hodowli lub chowu zmniejszy wpływy do budżetu państwa w kwocie 38 mln zł, przy założeniu, że 5 tys. gospodarstw rolnych będzie przetwarzało produkty rolne i każde gospodarstwo rolne dokona sprzedaży tych produktów w kwocie 40 tys. zł oraz uwzględniając, że powyższe przychody w przypadku braku zwolnienia opodatkowane byłyby zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 19%. Liczbę gospodarstw rolnych korzystających z projektowanego zwolnienia ustalono uwzględniając liczbę gospodarstw rolnych, liczbę gospodarstw rolnych prowadzących obecnie przetwórstwo oraz liczbę gospodarstw zainteresowanych podjęciem działalności w tym zakresie.</p> <p>Ponadto, zgodnie z danymi Ministerstwa Finansów przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, opodatkowane według 2% stawki w 2016 r., uzyskało 104 podatników. Uwzględniając powyższe skutki budżetowe z tytułu podwyższenia kwoty wolnej od podatku szacuje się na poziomie ok. 42 tys. zł.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	38	38	38	38	38	380	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	(dodaj/usuń)								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	(dodaj/usuń)								
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe osoby niepełnosprawne	Umożliwienie zakupu żywności wytworzonej w ramach rolniczego handlu detalicznego w regionach, gdzie nie odbywa się jej produkcja.							
	podmioty prowadzące działalność marginalną, lokalną i ograniczoną	Brak wpływu.							
		Projektowane przepisy będą oddziaływały na konkurencyjność i przedsiębiorczość w zakresie podmiotów zaangażowanych w działalność marginalną, lokalną i ograniczoną w sposób znikomy.							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Do wyliczenia przyjęto założenia przedstawione w pkt 6.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

X zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
X inne: rolnictwo

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Wejście w życie projektowanej ustawy nie ma wpływu na inne obszary poza rolnictwem.

Projektowane przepisy umożliwią:

- 1) uproszczenie warunków uzyskania zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych;
- 2) umożliwienie skorzystania z preferencji podatkowych przewidzianych dla tego typu działalności;
- 3) możliwość uzyskiwania dodatkowego dochodu ze sprzedaży przetworzonych produktów pochodzących z własnej uprawy lub chowu.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Kwestie podatkowe:

Wejście w życie projektowanej ustawy.

Prawo żywnościowe:

Projektowana ustawa wprowadzi możliwość zbywania żywności przez podmioty prowadzące rolniczy handel detaliczny do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego zlokalizowanych na ograniczonym obszarze, w tym do sklepów, restauracji, stołówek czy innych placówek o podobnej charakterystyce. Z dniem wejścia w życie ww. aktów prawnych zbywanie żywności przez podmioty prowadzące rolniczy handel detaliczny na rzecz, np. sklepów czy restauracji stanie się możliwe bez konieczności wykonywania dodatkowych czynności ze strony takich podmiotów wobec organów urzędowej kontroli żywności, w postaci wniosków dotyczących zmiany zakresu wykonywanej działalności.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia

**w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu
detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania**

Na podstawie art. 44a ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2018 r. poz. 1541, 1669 i) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa maksymalną ilość żywności zbywaną w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego oraz zakres i sposób dokumentowania tej ilości.

§ 2. Maksymalna ilość żywności zbywana rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego jest określona dla:

- 1) surowców pochodzenia niezwierzęcego – w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) żywności pochodzenia niezwierzęcego innej niż surowce oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego – w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 3) surowców pochodzenia zwierzęcego – w załączniku nr 3 do rozporządzenia;
- 4) produktów pochodzenia zwierzęcego innych niż surowce – w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny prowadzi i przechowuje dokumentację umożliwiającą określenie ilości żywności zbywanej rocznie w ramach takiego handlu, odrębnie za każdy rok kalendarzowy, zawierającą następujące informacje:

- 1) numer kolejnego wpisu;
- 2) datę zbycia żywności;
- 3) ilość i rodzaj zbytej żywności;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250).

4) imię, nazwisko oraz adres albo nazwę, siedzibę oraz adres podmiotu działającego na rynku spożywczym odpowiedzialnego za zakład prowadzący handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, do którego zbyto żywność.

2. Pośrednik prowadzący rolniczy handel detaliczny zbywający żywność wyprodukowaną przez inny podmiot prowadzący taki handel podczas wystawy, festynu, targu lub kiermaszu:

- 1) prowadzi dokumentację umożliwiającą określenie ilości tak zbywanej żywności odrębnie dla każdego podmiotu;
- 2) przekazuje dokumentację, o której mowa w pkt 1, podmiotowi, którego żywność zbywał, niezwłocznie po zakończeniu wystawy, festynu, targu lub kiermaszu.

3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) informacje wymienione w ust. 1 w pkt 1-3;
- 2) miejsce zbycia żywności;
- 3) imię, nazwisko oraz adres albo nazwę, siedzibę oraz adres pośrednika, który zbywał żywność podczas wystawy, festynu, targu lub kiermaszu.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1, są umieszczane w dokumentacji, o której mowa w ust. 1, niezwłocznie po każdorazowym zbyciu żywności konsumentowi finalnemu lub do zakładu prowadzącego handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

5. Informacje, o których mowa w ust. 3, są umieszczane w dokumentacji, o której mowa w ust. 2, niezwłocznie po każdorazowym zbyciu żywności konsumentowi finalnemu.

6. Dokumentację, o której mowa w ust. 1 i 2, przechowuje się przez dwa lata licząc od końca roku kalendarzowego, za który została sporządzona.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

MINISTER ROLNICTWA

I ROZWOJU WSI

W porozumieniu:

MINISTER ZDROWIA

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia ... (poz. ...)

Załącznik nr 1

MAKSYMALNA ILOŚĆ SUROWCÓW POCHODZENIA NIEZWIERZĘCEGO ZBYWANA ROCZNIE W RAMACH ROLNICZEGO HANDLU DETALICZNEGO			
Lp.	Nazwa surowców pochodzenia niezwierzęcego	Maksymalna ilość w przeliczeniu na 1 ha uprawy ²⁾	Jednostka
1.	Jęczmień jary	8	tona
2.	Jęczmień ozimy	9	tona
3.	Gryka	2,5	tona
4.	Kukurydza – ziarno	11	tona
5.	Mozga kanaryjska (kanar)	1,5	tona
6.	Owies jary	7	tona
7.	Proso	3,5	tona
8.	Pszenica orkisz jara – ziarno	4	tona
9.	Pszenica orkisz ozima – ziarno	4,5	tona
10.	Pszenica twarda jara	6	tona
11.	Pszenica twarda ozima	6	tona
12.	Pszenica zwyczajna jara	8	tona
13.	Pszenica zwyczajna ozima	9,5	tona
14.	Pszenżyto jare	7	tona
15.	Pszenżyto ozime	9	tona
16.	Żyto ozime	8	tona
17.	Gorczyca biała	2	tona

²⁾ Maksymalna ilość w przeliczeniu na 1 ha uprawy nie dotyczy surowców wskazanych w pozycji 63, 65, 70, 71, 121, 122 i 124. W pozycjach tych wskazano maksymalną ilość w przeliczeniu na kg/m² albo w przeliczeniu na kg/m²/cykl albo kg/m²/rzut.

18.	Gorczyca sarepska	1,5	tona
19.	Kminek zwyczajny	2	tona
20.	Len zwyczajny	2	tona
21.	Mak	1,5	tona
22.	Słonecznik	3,5	tona
23.	Soja	2,5	tona
24.	Brukiew	60	tona
25.	Rzodkiew oleista	1,5	tona
26.	Ziemniak	50	tona
27.	Bób	12	tona
28.	Brokuł	20	tona
29.	Burak ćwikłowy	40	tona
30.	Burak liściowy	65	tona
31.	Chrzan pospolity	15	tona
32.	Cebula siedmiolatka	40	tona
33.	Cebula	50	tona
34.	Cukinia	45	tona
35.	Cykoria korzeniowa	35	tona
36.	Cykoria liściowa i cykoria sałatowa	30	tona
37.	Czosnek pospolity	7	tona
38.	Dynia olbrzymia	55	tona
39.	Dynia zwyczajna	50	tona
40.	Endywia – endywia eskariola i endywia kędzierzawa	45	tona
41.	Fasola wielokwiatowa	2	tona
42.	Fasola zwykła karłowa	11	tona
43.	Fasola zwykła tyczna	2	tona
44.	Groch	8	tona
45.	Jarmuż	27	tona
46.	Kabaczek	50	tona
47.	Kalafior	30	tona

48.	Kalarepa	70	tona
49.	Kapusta brukselska	7	tona
50.	Kapusta głowiasta biała	75	tona
51.	Kapusta głowiasta czerwona	50	tona
52.	Kapusta pekińska	50	tona
53.	Kapusta włoska	35	tona
54.	Karczoch hiszpański (kard) i karczoch zwyczajny	11	tona
55.	Kawon (arbuz)	40	tona
56.	Koper włoski (fenkuł)	15	tona
57.	Kukurydza cukrowa	13	tona
58.	Kukurydza pękająca	6	tona
59.	Marchew	70	tona
60.	Melon	50	tona
61.	Oberżyna	17	tona
62.	Ogórek gruntowy	30	tona
63.	Ogórek pod osłonami	35	kilogram na metr kwadratowy
64.	Papryka słodka gruntowa	35	tona
65.	Papryka słodka pod osłonami	50	kilogram na metr kwadratowy
66.	Pasternak	40	tona
67.	Patison	30	tona
68.	Pietruszka zwyczajna	20	tona
69.	Pomidor gruntowy	80	tona
70.	Pomidor pod osłonami – tunel foliowy	40	kilogram na metr kwadratowy
71.	Pomidor pod osłonami – szklarnia	20	kilogram na metr

			kwadratowy
72.	Pomidor koktajlowy	45	tona
73.	Por	50	tona
74.	Rabarbar ogrodowy	18	tona
75.	Rzodkiewka	20	tona
76.	Salsefia	17	tona
77.	Salata gruntowa	30	tona
78.	Seler korzeniowy	25	tona
79.	Seler naciowy	60	tona
80.	Skorzonera (węzymbord)	20	tona
81.	Szalotka	35	tona
82.	Szczypiorek	30	tona
83.	Szparag	5	tona
84.	Szpinak	20	tona
85.	Trybuła ogrodowa	1	tona
86.	Agrest	14	tona
87.	Aronia	15	tona
88.	Borówka amerykańska	7	tona
89.	Brzoskwinia	16	tona
90.	Czereśnia	12	tona
91.	Czarny Bez (owoce)	14	tona
92.	Dzika róża (owoce)	4	tona
93.	Gruszka	18	tona
94.	Jabłko	25	tona
95.	Orzech laskowy	2	tona
96.	Malina	10	tona
97.	Jeżyna	12	tona
98.	Morela	16	tona
99.	Morwa	4	tona
100.	Pigwa pospolita	8	tona
101.	Orzech włoski	3	tona
102.	Porzeczka czarna	10	tona

103.	Porzeczka czerwona	12	tona
104.	Porzeczka biała	11	tona
105.	Śliwa domowa	10	tona
106.	Śliwa japońska	8	tona
107.	Truskawka	14	tona
108.	Poziomka	12	tona
109.	Wiśnia	16	tona
110.	Żurawina	6	tona
111.	Tarnina	5	tona
112.	Tymianek ziele	3,5	tona
113.	Bazylia	3	tona
114.	Melisa	4,5	tona
115.	Mięta ziele	4,5	tona
116.	Mięta liść	1	tona
117.	Lebiodka pospolita (oregano) ziele	3	tona
118.	Majeranek ogrodowy ziele	3	tona
119.	Szałwia ziele	3	tona
120.	Szałwia liść	1	tona
121.	Pieczarka	30	kilogram na metr kwadratowy na cykl
122.	Bocznik	20	kilogram na metr kwadratowy na rzut
123.	Inne niż wymienione w pkt 1 – 122 surowce pochodzenia niezwierzęcego	21	tona
124.	Inne niż wymienione w pkt 1 – 122 surowce pochodzenia niezwierzęcego uprawiane pod osłonami	30	kilogram na metr kwadratowy

MAKSYMALNA ILOŚĆ ŻYWNOSCI POCHODZENIA NIEZWIERZĘCEGO INNEJ NIŻ SUROWCE ORAZ ŻYWNOSCI ZAWIERAJĄCEJ JEDNOCZEŚNIE ŚRODKI SPOŻYWCZE POCHODZENIA NIEZWIERZĘCEGO I PRODUKTY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO ZBYWANA ROCZNIE W RAMACH ROLNICZEGO HANDLU DETALICZNEGO				
Lp.	Nazwa żywności	Kategorie żywności w obrębie grupy asortymentowej	Maksym alna ilość	Jednostka
1.	Przetwory z owoców	soki owocowe	6700	litr
		dżemy	3400	kilogram
		owoce suszone	1600	kilogram
		inne	3900	kilogram lub litr
2.	Przetwory z warzyw	kiszonki warzywne	5000	kilogram
		marynaty warzywne	3400	kilogram
		soki warzywne	10000	litr
		inne	6200	kilogram lub litr
3.	Przetwory z owoców i warzyw, w tym soki		8400	kilogram lub litr
4.	Przetwory z warzyw i grzybów		3400	kilogram
5.	Przetwory z grzybów		200	kilogram
6.	Przetwory z orzechów		700	kilogram
7.	Przetwory zbożowe	mąki	16000	kilogram
		kasze	7300	kilogram
		płatki	6500	kilogram
		otręby	5800	kilogram
		inne	8900	kilogram
8.	Pieczyno		15400	kilogram
9.	Pieczyno cukiernicze, ciasta i ciastka		2500	kilogram
10.	Wyroby cukiernicze		700	kilogram

11.	Przyprawy		300	kilogram
12.	Koncentraty spożywcze	koncentraty warzywne	2500	litr
		syropy owocowe	2700	litr
		inne	2600	litr
13.	Oleje		1000	litr
14.	Gotowe posiłki (potrawy) mięsne	pierogi	2000	kilogram
		kopytka i kluski śląskie	4000	kilogram
		knedle z owocami	2900	kilogram
		placki ziemniaczane	4000	kilogram
		inne	3300	kilogram
15.	Żywność, w tym gotowe posiłki (potrawy), zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego		2400	kilogram
16.	Napoje bezalkoholowe		10000	litr

MAKSYMALNA ILOŚĆ SUROWCÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO ZBYWANA ROCZNIE W RAMACH ROLNICZEGO HANDLU DETALICZNEGO			
Lp.	Nazwa surowców pochodzenia zwierzęcego	Maksymalna ilość	Jednostka
1.	Mleko surowe albo mleko surowe i siara	52 000	litr
2.	Surowa śmietana	10 400	litr
3.	Jaja od drobiu	148 200	sztuka
4.	Jaja od ptaków bezgrzebieniowych	800	sztuka
5.	Produkty pszczele nieprzetworzone, w tym miód, pyłek pszczeli, pierzga, mleczko pszczele ³⁾	do 5 rodzin pszczelich – 150	kilogram
		do 10 rodzin pszczelich – 300	
		do 20 rodzin pszczelich – 600	
		do 30 rodzin pszczelich – 900	
		do 40 rodzin pszczelich – 1200	
		do 50 rodzin pszczelich – 1500	
		do 60 rodzin pszczelich – 1800	
		do 70 rodzin pszczelich – 2100	
		do 80 rodzin pszczelich – 2400	
6.	Produkty rybołówstwa żywe lub uśmiercone i niepoddane czynnościom naruszającym ich pierwotną budowę anatomiczną lub poddane	1800	kilogram

³⁾ Maksymalną ilość produktów pszczelich nieprzetworzonych określono w zależności od liczby rodzin pszczelich posiadanych przez podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny.

	czynnościom wykrwawiania, odgławiania, usuwania płetw lub patroszenia		
7.	Żywe ślimaki lądowe z gatunków <i>Helix pomatia</i> ⁴⁾ , <i>Cornu aspersum aspersum</i> ⁵⁾ , <i>Cornu aspersum maxima</i> ⁶⁾ , <i>Helix lucorum</i> , oraz z rodziny <i>Achatinidae</i>	1000	kilogram

⁴⁾ Dawniej *Helix pomatia* Linné.

⁵⁾ Dawniej *Helix aspersa* Müller.

⁶⁾ Dawniej *Helix aspersum maxima* lub *Helix aspersa aspersa*.

MAKSYMALNA ILOŚĆ PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO INNYCH NIŻ SUROWCE ZBYWANA ROCZNIE W RAMACH ROLNICZEGO HANDLU DETALICZNEGO			
Lp.	Nazwa produktów pochodzenia zwierzęcego	Maksymalna ilość	Jednostka
1.	Świeże mięso wołowe, wieprzowe, baranie, kozie, końskie, lub produkowane z tego mięsa surowe wyroby mięsne lub mięso mielone	2300	kilogram
2.	Świeże mięso drobiowe lub zajęczaków, lub produkowane z tego mięsa surowe wyroby mięsne lub mięso mielone	2100	kilogram
3.	Świeże mięso zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych, lub produkowane z tego mięsa surowe wyroby mięsne lub mięso mielone	1100	kilogram
4.	Produkty mięsne	1400	kilogram
5.	Wstępnie przetworzone lub przetworzone produkty rybołówstwa	1400	kilogram
6.	Produkty mleczne lub produkty na bazie siary łącznie	2600	kilogram
7.	Produkty jajeczne	1300	kilogram
8.	Gotowe posiłki (potrawy) z produktów pochodzenia zwierzęcego	1400	kilogram

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 44a ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 149, z późn. zm.).

W art. 44a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, wprowadzono podstawowe wymagania mające zastosowanie do rolniczego handlu detalicznego polegające, m.in. na wprowadzeniu:

- 1) limitowania ilości żywności, która może być zbywana w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego (art. 44a ust. 1 pkt 1);
- 2) nakazu dokumentowania zbywania żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego w sposób umożliwiający określenie ilości zbywanej żywności (art. 44a ust. 1a pkt 2).

W celu sprecyzowania maksymalnej ilości żywności, którą można zbywać w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, a także zakresu i sposobu dokumentowania tej ilości minister właściwy do spraw rolnictwa, działając w porozumieniu z ministrem zdrowia, został upoważniony do wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 44a ust. 3 ww. ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, mając na względzie zarówno potrzeby konsumentów, jak i rodzaj zbywanej żywności, a także ochronę zdrowia publicznego, w tym zapewnienie bezpieczeństwa tej żywności.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi realizację ww. upoważnienia o charakterze obligatoryjnym.

W § 1 rozporządzenia zaproponowano przepis ogólny określający przedmiot regulacji rozporządzenia, tj. maksymalną ilość żywności zbywaną w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego oraz zakres i sposób dokumentowania tej ilości.

W § 2 rozporządzenia określono maksymalną ilość żywności zbywaną rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów

prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego poprzez odesłanie do załączników nr 1–4 rozporządzenia, w których wskazano maksymalne ilości w odniesieniu do poszczególnych rodzajów tej żywności.

W załączniku nr 1 do rozporządzenia określono maksymalną ilość surowców pochodzenia niezwierzęcego zbywaną rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego. Maksymalne ilości określono dla 124 różnego rodzaju produktów, w tym uprawianych w Polsce zbóż, warzyw, owoców, ziół oraz dwóch gatunków grzybów uprawnych – pieczarki i bocznika.

W odniesieniu do maksymalnych ilości roślin uprawnych, z wyłączeniem warzyw uprawianych pod osłonami oraz grzybów uprawnych, zaproponowano aby maksymalna ilość tych surowców zbywana rocznie odpowiadała wartościom wskazanym w tabeli w załączniku nr 1 w przeliczeniu na 1ha uprawy prowadzonej przez podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny. Wartości te określono wyliczając średnie wielkości plonów uzyskiwane z 1 ha uprawy biorąc pod uwagę wielkości plonów uzyskiwane w gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych nie większej niż 10 ha.

Natomiast maksymalne ilości zbywanych rocznie warzyw uprawianych pod osłonami oraz grzybów uprawnych wskazano jako wielkość uzyskanego plonu wyrażaną w kg w przeliczeniu na m² obiektu (np. szklarnia, osłona foliowa), w którym uprawiana jest dana roślina lub grzyb. Ponadto w przypadku pieczarki wskazano, że podane wartości dotyczą jednego cyklu produkcyjnego, a bocznika jednego rzutu produkcyjnego.

Informacje o wielkości plonów poszczególnych gatunków roślin i grzybów uprawnych w produkcji intensywnej zostały pozyskane z instytutów badawczych, tj. Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego, Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich oraz Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Proponowane wartości zaokrąglono w górę (zależnie od wielkości plonu danej rośliny do 0,5 lub 1 t z ha).

W załączniku nr 2 do rozporządzenia określono maksymalną ilość żywności pochodzenia niezwierzęcego innej niż surowce oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego zbywaną rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

Maksymalne ilości określono dla 16 różnych rodzajów żywności i ich kategorii, tj. dla przetworów z warzyw, owoców, zbóż lub z orzechów oraz dla pieczywa, pieczywa cukierniczego, ciast i ciastek, wyrobów cukierniczych, koncentratów spożywczych, olejów, żywności zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego (w tym gotowych posiłków (potraw)) oraz napojów bezalkoholowych.

Zaproponowane maksymalne ilości żywności pochodzenia niezwierzęcego innej niż surowce oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego odpowiadają szacunkowej produkcji rocznej rolnika wyliczonej z uwzględnieniem możliwości rolnika, cen produktów i limitów kwotowych, a także z uwzględnieniem wartości produkcji do 40 000 zł. Przy czym w przypadku żywności zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego podaną wartość odpowiada szacunkowym wyliczeniom przeprowadzonym z uwzględnieniem czynników, o których mowa wyżej powiększonej o 50% tej wartości. Przyjęcie w tym przypadku jedynie wartości szacunkowej wprowadzałoby nieuzasadnioną dysproporcję biorąc pod uwagę maksymalne ilości jakie dopuszcza się w przypadku gotowych posiłków mięsnych wskazanych w pozycji 14 załącznika nr 2.

W załączniku nr 3 do rozporządzenia określono maksymalną ilość surowców pochodzenia zwierzęcego zbywaną rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego. Maksymalne ilości określono dla 7 różnych rodzajów surowców pochodzenia zwierzęcego, tj. dla mleka surowego lub siary, surowej śmietany, jaj od drobiu lub ptaków bezgrzebieniowych, produktów pszczelich nieprzetworzonych (w tym miodu, pyłku pszczelego, pierzgi i mlecza pszczelego), produktów rybołówstwa żywych lub uśmierconych i niepoddanych czynnościom naruszającym ich pierwotną budowę anatomiczną lub poddanych czynnościom wykrwawiania, odgławiania, usuwania płetw lub patroszenia oraz dla żywych ślimaków lądowych z gatunków *Helix pomatia*, *Cornu aspersum aspersum*, *Cornu aspersum maxima*, *Helix lucorum*, oraz z rodziny *Achatinidae*.

Zaproponowano w rozporządzeniu maksymalne ilości dla surowców pochodzenia zwierzęcego zbywane rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, uwzględniając co do zasady średnie ceny wyliczone dla różnych surowców z danej kategorii oraz wartość produkcji do 40 000 zł. W przypadku mleka surowego i siary oraz

surowej śmietany zaproponowano ilości odpowiadające wielkościom określonym w § 6 ust. 2 pkt 4 i 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej (Dz. U. poz. 1703). Natomiast maksymalną ilość produktów pszczelich nieprzetworzonych określono w zależności od liczby rodzin pszczelich posiadanych przez podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny.

W załączniku nr 4 do rozporządzenia zaproponowano maksymalną ilość dla produktów pochodzenia zwierzęcego innych niż surowce zbywaną konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego uwzględniając średnie ceny wyliczone dla różnych produktów z danej kategorii oraz wartość produkcji. Przyjęto przy tym wartość produkcji do 60 000 zł. Maksymalne ilości określono dla 8 różnych rodzajów produktów pochodzenia zwierzęcego innych niż surowce, tj. dla świeżego mięsa z różnych gatunków zwierząt, surowych wyrobów mięsnych, mięsa mielonego, produktów mięsnych, wstępnie przetworzonych lub przetworzonych produktów rybołówstwa, produktów jajecznych oraz gotowych posiłków (potraw) z produktów pochodzenia zwierzęcego.

W § 3 rozporządzenia zaproponowano zakres i sposób dokumentowania maksymalnej ilości żywności zbywanej rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego. W tym zakresie wprowadzono wymaganie, aby podmiot prowadził i przechowywał dokumentację umożliwiającą określenie ilości takiej żywności odrębnie za każdy rok kalendarzowy, która zawierałaby następujące informacje:

- 1) numer kolejnego wpisu;
- 2) datę zbycia żywności;
- 3) ilość i rodzaj zbytej żywności;
- 4) imię, nazwisko oraz adres albo nazwę, siedzibę oraz adres podmiotu działającego na rynku spożywczym odpowiedzialnego za zakład prowadzący handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, do którego zbyto żywność

Dodatkowo w § 3 ust. 2–4 rozporządzenia wskazano zakres i sposób prowadzenia dokumentacji w przypadku gdy pośrednik prowadzący rolniczy handel detaliczny zbywa konsumentowi finalnemu żywność wyprodukowaną przez inny podmiot prowadzący taki handel podczas wystawy, festynu, targu lub kiermaszu.

Jednocześnie w § 3 ust. 5 wprowadzono wymóg, aby przedmiotowa dokumentacja

była przechowywana przez dwa lata licząc od końca roku kalendarzowego, w którym została sporządzona.

Wprowadzenie ww. wymagań umożliwi organom Inspekcji Weterynaryjnej lub Państwowej Inspekcji Sanitarnej ustalenie, czy przestrzegane są określone w rozporządzeniu maksymalne roczne limity dotyczące ilości żywności, która może być zbywana konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego w ramach rolniczego handlu detalicznego.

W § 4 rozporządzenia proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2020 r., zgodnie z przepisami uchwały nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów prawnych (M.P. poz. 205) oraz mając na uwadze, że w tym samym dniu wejdzie w życie ustawa z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji.

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie zamieszczone na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Rozporządzenie zawiera przepisy techniczne i w związku z tym podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia zostanie ujęty w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

<p>Nazwa projektu: Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania.</p> <p>Ministerstwo wiodące: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Zdrowia</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>Źródło: Ustawa z dnia o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji (Dz. U. ...) art. 44a ust. 3.</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi:</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Realizacja upoważnienia ustawowego o charakterze obligatoryjnym wynikającego z art. 44a ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2018 r. poz. 1541 i 1669) w brzmieniu wprowadzonym przepisami ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji (Dz. U. poz. ...).

Konieczność określenia maksymalnej ilości żywności zbywanej rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego:

- 1) konsumentowi finalnemu oraz
- 2) do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego (w tym do sklepów, stołówek i restauracji)

– oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Z uwagi na fakt, że upoważnienie, o którym mowa w art. 44a ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia ma charakter obligatoryjny jedynym możliwym rozwiązaniem jest wydanie przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w porozumieniu z Ministrem Zdrowia rozporządzenia regulującego kwestię maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego konsumentowi finalnemu lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania. Z uwagi na powyższą konstrukcję przepisów prawa nie rozważano alternatywnych rozwiązań reagujących tę tematykę.

Oczekiwane efekty:

- 1) wprowadzenie przepisów umożliwiających realizację przepisów ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników;
- 2) precyzyjne określenie ilości żywności jaka może zostać zbyta w ramach rolniczego handlu detalicznego przez dany podmiot konsumentowi finalnemu oraz do sklepów, czy restauracji, a także wskazanie zakresu i sposobu dokumentowania tej ilości.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kwestie dotyczące handlu detalicznego, w rozumieniu przepisów art. 3 ust. 7 rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L 31 z 1.02.2002, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463), co do zasady są uregulowane na poziomie Unii Europejskiej (UE). Prawo UE nie reguluje jednak ani kwestii ilości żywności, jaką można zbywać w ramach handlu detalicznego, ani zakresu i sposobu dokumentowania tej ilości.

W prawie krajowym poszczególnych państw członkowskich UE co do zasady regulowane są kwestie dotyczące maksymalnych ilości żywności sprzedawanej konsumentom końcowym, w ramach podobnej do handlu detalicznego działalności, tj. dostaw bezpośrednich, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. c rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319) oraz w art. 1 ust. 3 lit. c–e rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14).

Państwa członkowskie UE określają także, co do zasady, w przepisach krajowych warunki prowadzenia tzw. „działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej”, o której mowa w art. 1 ust. 5 lit. b ii) ww. rozporządzenia (WE) nr 853/2004, w tym maksymalne wielkości dostaw żywności pochodzenia zwierzęcego realizowanej w ramach tej działalności do innych

zakładów detalicznych. W ramach tego rodzaju działalności, tak jak w przypadku handlu detalicznego, prowadzi się m.in. sprzedaż żywności konsumentom końcowym.

Przykładowo, przepisy określające ww. małe ilości dostaw bezpośrednich produktów pochodzenia zwierzęcego wdrożyły m.in. Słowacja, Bułgaria i Czechy¹⁾. W Słowacji limity określono dla wszystkich sprzedawanych produktów, np. jaja – nie więcej niż 60 sztuk dziennie konsumentom końcowym, 350 sztuk tygodniowo do zakładów detalicznych, mleko krowie – ilość określono nieprecyzyjnie – jako odpowiadającą dziennemu spożyciu mleka w gospodarstwie domowym konsumenta, ryby – do wartości 30 EUR przy każdej sprzedaży konsumentowi końcowemu, albo do 100 kg tygodniowo jako dostawy do zakładów detalicznych, drób – do 10 000 tusz rocznie, króliki do 2 500 tusz rocznie, miód – do 40% rocznej produkcji pasieki lecz nie więcej niż 2000 kg. W Bułgarii limity również określono dla wszystkich sprzedawanych produktów, np. jaja – nie więcej niż 500 sztuk tygodniowo, albo 40% dziennej ilości jaj pozyskanych na fermie, mleko krowie – do 73 000 kg rocznie, w ilości nieprzekraczającej przydzielonej kwoty mlecznej, ryby – do 30% rocznego połowu albo 2000 kg rocznie, brojlery – do 600 sztuk miesięcznie, drób pływający i indyki – do 100 sztuk miesięcznie, inne gatunki drobiu – do 500 sztuk miesięcznie, króliki – do 100 sztuk miesięcznie, miód – do 40% rocznej produkcji pasieki lecz nie więcej niż 2000 kg, gruba zwierzyna łowna – do 10 sztuk rocznie, drobna zwierzyna łowna – do 50 sztuk rocznie.

Odnośnie zaś do działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej limity dostaw wdrożyły, m.in. Austria, Belgia, Niemcy, Hiszpania, Francja, Wielka Brytania, Dania²⁾. Przykładowo, we Francji, ilość dostaw nie może przekroczyć 30% całkowitej produkcji zakładu dla danej kategorii produktów (określono również ilości dla poszczególnych kategorii produktów w kg lub litrach), w Irlandii przedmiotowa działalność dotyczy sklepów mięsnych (ang. „butcher shop”), a ilość produktów sprzedawanych konsumentom końcowym oraz dostaw do innych zakładów nie może przekroczyć średnio 2000 kg tygodniowo, natomiast dostawy nie mogą stanowić średnio więcej niż 25% masy wszystkich dostaw żywności pochodzenia zwierzęcego. W Bułgarii działalność marginalną, lokalną i ograniczoną mogą prowadzić tylko rolnicy lub stowarzyszenia rolników. Ilość dostarczanych produktów do innych zakładów prowadzących handel detaliczny nie może przekraczać 40% wyprodukowanych produktów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty prowadzące rolniczy handel detaliczny	1) 2195 zakładów (stan na 12. 09. 2018 r.); 2) 313 zakładów (stan na 31 grudnia 2017 r.)	1) Główny Inspektorat Weterynarii (https://pasze.wetgiw.gov.pl/spi/demo/index.php); 2) Główny Inspektorat Sanitarny	Obowiązek spełnienia wymagań określonych w projektowanym akcie prawnym w zakresie maksymalnej ilości żywności zbywanej konsumentom końcowym w ramach takiej działalności oraz prowadzenia dokumentacji w tym zakresie.
Inspekcja Weterynaryjna	322 organy	Przepisy o Inspekcji Weterynaryjnej	Nadzór nad podmiotami prowadzącymi rolniczy handel detaliczny produktami pochodzenia zwierzęcego i żywnością zawierającą jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego w zakresie spełniania wymagań określonych w projektowanym rozporządzeniu.
Państwowa Inspekcja Sanitarna	335 organów	Główny Inspektorat Sanitarny	Nadzór nad podmiotami prowadzącymi rolniczy handel detaliczny żywnością pochodzenia niezwierzęcego w zakresie spełniania wymagań określonych w projektowanym rozporządzeniu.

¹⁾ <http://ec.europa.eu/enterprise/tris>

²⁾ Dokumenty z posiedzeń Grupy Roboczej do spraw Legislacji Weterynaryjnej Komisji Europejskiej

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
X nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Nie dotyczy		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie dotyczy	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Z dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia zbywanie żywności przez podmioty prowadzące rolniczy handel detaliczny na rzecz konsumenta finalnego oraz do sklepów czy restauracji stanie się możliwe w ramach określonego limitu rocznego dla poszczególnych produktów, bez konieczności podejmowania przez te podmioty dodatkowych działań wobec organów urzędowej kontroli żywności.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Przegląd efektów wprowadzenia projektowanych przepisów może być dokonany po roku od dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.		
Mierniki:		
1) liczba podmiotów prowadzących dokumentację zawierającą informacje o ilości żywności zbywanej konsumentom finalnym lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego niezgodnie z wymaganiami określonymi w projektowanym rozporządzeniu lub nieprowadzących takiej dokumentacji; 2) liczba podmiotów zbywających żywność w ilościach przekraczających te, które zostały określone w projektowanym rozporządzeniu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		